

Årsplan Lillestrømbarnhagene 2026/2027

Hagan barnehage

Innhold

1	Innledning.....	2
2	Årsplan og andre styringsdokument.....	3
3	Barnehagens visjon og verdier.....	3
3.1	Hagan barnehages visjon og verdier	3
4	Barnehagen vår	4
5	Barnehagens pedagogiske virksomhet.....	5
5.1.1	Ivaretagelse av et godt psykososialt barnehagemiljø for alle barn	5
5.1.2	FNs bærekraftsmål	6
5.2	Fagområdene.....	6
5.3	Helhetlig læringssyn.....	6
5.3.1	Omsorg	7
5.3.2	Danning.....	7
5.3.3	Lek.....	8
5.3.4	Læring	8
5.3.5	Medvirkning.....	9
5.4	Satsningsområder i Hagan barnehage.....	10
5.4.1	Språk.....	10
5.4.2	Utvikle inspirerende leke- og læringsmiljø	10
5.4.3	Sang og musikk som gode metodiske verktøy	11
6	Barnas progresjon	12
7	Barnehagens arbeid med endring, fagutvikling og implementering.....	12
8	Vurdering og analyse av måloppnåelse.....	14
9	Kvalitetsutvikling og implementering.....	15
10	Overganger.....	16
10.1	Tilvenning av nye barn.....	16
10.2	Overgang mellom avdelinger	16
10.3	Overgang fra barnehage til skole	16
11	Foreldresamarbeid	17
12	Våre samarbeidspartnere.....	18
13	Kalender.....	19
14	Kontaktinformasjon	20
15	Kildehenvisning/bakgrunnsdokumenter	20

1 Innledning.

Barnehagens årsplan skal vise hvordan barnehagen arbeider systematisk for å omsette rammeplanens formål og innhold til god pedagogisk praksis, og er en sentral del av det lokale kvalitetsarbeidet i Lillestrøm kommune. Årsplanen skal ses i sammenheng med kommunens samlede kvalitetsplaner og gi retning for barnehagens utviklingsarbeid.

Lillestrøm kommune har som mål at barn og unge skal oppleve trygge og inkluderende omgivelser som fremmer trivsel, lek, læring og mestring. I barnehagen innebærer dette et tydelig ansvar for å skape et miljø preget av varme, tilhørighet og gode relasjoner, der det er nulltoleranse for mobbing, krenkelser og utenforskap. Alle barn skal bli møtt med respekt, bli sett og oppleve seg som betydningsfulle deltakere i fellesskapet.

Barnehagen skal gi et inkluderende og tilpasset tilbud for alle barn, og det forebyggende og allmennpedagogiske arbeidet skal prioriteres. Gjennom god kvalitet i det ordinære tilbudet skal barnehagen bidra til å redusere behovet for vedtak om spesialpedagogisk hjelp, ved å tilrettelegge for mangfold, variasjon og fleksible læringsmiljøer. Tidlig innsats og systematisk arbeid med språk er særlig prioritert, og barnehagen har en sentral rolle i å støtte barns språkutvikling som grunnlag for senere lesing, skriving og læring.

Barnehagens arbeid med progresjon, dokumentasjon og samarbeid med foresatte legger et viktig grunnlag for barnas videre læringsløp.

For barnehageåret 2026/2027 videreføres fokus på «Kvalitetsplan skole og barnehage – språk, lesing og skriving». Sammen med Lillestrøm kommunes verdier tillit, inkludering og nyskaping, utgjør kvalitetsplanene barnehagenes felles pedagogiske plattform for utvikling av et inkluderende, trygt og framtidsrettet barnehage-tilbud.

Barnehagens årsplan skal primært være et arbeidsredskap for oss som jobber i barnehage, og en tydeliggjøring av hvordan vi forstår rammeplanenes formål og innhold. Planene gir oss rammer i arbeidet med barnehagens pedagogiske innhold, som vi skal planlegg og vurdere etter.

Årsplanene retter seg også til foreldrene, vår viktigste samarbeidspartner i arbeidet med barna. Den skal være til informasjon, samt bidra til å skape dialog og samarbeid, til det beste for barna. Når vi bruker betegnelsen «foreldre» i årsplanen, så omfatter dette også andre foresatte.

I tillegg skal årsplanen gi informasjon om vårt pedagogiske arbeid til eier, barnehagemyndighet, våre samarbeidspartnere og andre interessenter.
Årsplanen skal fastsettes i barnehagens samarbeidsutvalg (SU)

2 Årsplan og andre styringsdokument

Lov om barnehager og rammeplan for barnehager er grunnlaget for vår drift. Årsplanene skal vise hvordan vi arbeider for å omsette rammeplanens formål og innhold, samt barnehageeiers lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. I Lillestrøm kommune har vi flere kommunale styringsdokumenter, som er utarbeidet med forventning om å sikre god kvalitet i vårt pedagogiske arbeid og for å støtte barnehagene i arbeidet. Årsplanen skal være et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumentere våre valg og begrunnelser.

Lillestrøm kommune har vedtatt FNs bærekraftsmål. Et viktig bidrag fra barnehagene i dette arbeidet er å lære barna at de kan være en del av fremtidens løsning på klima- og miljøproblemer. Barnehagene skal bidra til at barna kjenner til relevante bærekraftsmål. Barnehageåret 2026/2027 skal barnehagene arbeide med bærekraftsmål 12.8 og 13.3

Våre kommunale kvalitetsplaner vil sammen med årsplanen, være arbeidsredskap som viser hvordan vi jobber og hva vi vektlegger i vårt pedagogiske arbeid.

3 Barnehagens visjon og verdier

Lillestrøm kommunes visjon og strategi for oppvekstsektoren er **“Sammen om en god oppvekst”**. Dette betyr at vi skal sørge for at barna har en hverdag hvor de føler seg inkludert, verdifull og har muligheter til å påvirke. Vi skaper rom for glede, samhold og tilhørighet.

Lillestrøm kommunes verdier er tillit, inkludering og nyskaping. Disse verdiene finner vi igjen i vårt pedagogiske grunnsyn. Omsorg i barnehagen handler om etikk, verdier og holdninger. Hvert år begynner mange nye barn i barnehagen og personalet må øke sin kunnskap, gjennom en bevisst og systematisk tilnærming, med refleksjon over egen praksis.

Tillit: Ved oppstart i barnehagen er målet å gi barna en trygg base og sikker havn i nære og trygge relasjoner. Barna er i barnehagen mellom 30 til 48 timer hver uke. Et godt samarbeid mellom foreldrene og personalet gjør at barnet får voksne rundt seg som sammen skaper en trygg og god hverdag.

Inkludering: Barnet skal føle seg sett og anerkjent for den de er. Små barn er full av følelser, de er kroppslige i uttrykksform og språket utvikler seg. Barna får trening i å bruke språket, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser. Å få være en del av fellesskapet er viktig for sosial og emosjonell utvikling.

Nyskaping: Personalet tilrettelegger for lek og aktiviteter som fremmer læring og sosial kompetanse. Ansatte deltar på kompetanseheving gjennom implementering av planer og kurs. Lillestrøm kommune lager egne kurs og kvalitetsplaner for barnehagene som ivaretar forskning på barnehagefeltet.

3.1 Hagan barnehages visjon og verdier

Samarbeid gjør oss bedre

Et godt foreldresamarbeid er avgjørende for å fremme barns trivsel, utvikling og læring i barnehagen. Et godt samarbeid mellom foreldre og personalet er en av de viktigste faktorer for at barna opplever tiden i barnehagen som positiv og trygg.

4 Barnehagen vår

Hagan barnehagen ble tatt i bruk i februar 1978, er en avdelingsbarnehage med to småbarns-avdelinger og to storebarns-avdelinger. Det er plass til 54 barn.

Grunnbemanning er 3 ansatte på hver avdeling. To pedagogisk ledere og en fagarbeider på hver storebarnsavdeling og en pedagog og to fagarbeidere på hver småbarnsavdeling. I tillegg har vi en barnehageassistent og en språkpedagog som har master i spesialpedagogikk. 15 ansatte inkludert styrer.

- Prestekrage 0-3 år 9 plasser
- Smørblomst 0-3 år 9 plasser
- Blåkløkke 3-6 år 18 plasser
- Rødkløver 3-6 år 18 plasser

Barnehagen fikk nytt uteområde med lekeapparater, innvendig soveavdeling og nye kontor- og møterom i 2015. FAU har bygd paviljongen. Uteområdet er delt inn i område for liten og stor, og for forskjellige leker og aktiviteter. Barnehagen ligger i en stille rolig gate i et boligområde, har stort uteområde med gress, blomster, bærbusker og trær, asfalt, liten bakke som brukes som akebakke om vinteren.

Det er nært til skog og friluft aktiviteter, svømmehall på skolen og lekeparker, sentrum med bibliotek og trening på vei og trafikkregler. Barnehagen ligger i et område med godt kollektivtilbud.

Barna har med matboks hjemmefra til frokost og lunsj, De får melk, frukt og knekkebrød i barnehagen. Barnehagen følger Helsedirektoratets anbefalinger om mat og måltider i barnehagen. Gjennom et barnehageår er det mange bursdager, merkedager, høytider og spesielle anledninger som karneval, turdager, temadager og sommerfest. Det kan fort bli for mye. Derfor gjennomfører vi bursdager uten kaker og is. Bursdagsbarnet får spesiell oppmerksomhet og kan være med å bestemme aktivitet og lek på dagen.

5 Barnehagens pedagogiske virksomhet

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet og en lærende organisasjon som skal gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. I en lærende organisasjon bidrar ansatte med å skape og dele kunnskap for å nå barnehagens mål. En forutsetning for å klare dette er at praksisen beskrives og analyseres opp mot lovverket.

Planleggingsdager og personalmøter brukes til planlegging, vurdering og dokumentasjon, kompetanseheving, implementering av nye planer og lovendringer, lovpålagte oppgaver som førstehjelp, brannvern, risikovurderinger, HMs-dugnad, medarbeiderundersøkelse, planlegging og evalueringer av tradisjonelle års-aktiviteter felles på huset. Det rapporteres og lages handlingsplaner.

Rammeplanens innhold, kommunens planer og årsplanen er utgangspunkt for planleggingen, gjennomføring av aktiviteter som flettes inn i hverdagsaktivitetene. Ukentlige avdelingsmøter og ledermøter brukes til evaluering og revidering av planene.

Barnas trivsel og utvikling er bakgrunn for vurderingsarbeidet. Gjennomføring og observasjoner av det pedagogiske arbeidet, samt barnets erfaringer og synspunkter blir evaluert og er utgangspunkt for det videre arbeidet. Faglige og etiske problemstillinger skal også inngå i vurderingsarbeidet og bidra til utvikling av kapasiteten i barnehagen.

Årsplanen er en dokumentasjon på det arbeidet som gjøres i barnehagen. Enkelt barn og barnegruppens utvikling og trivsel blir observert og vurdert og er utgangspunkt for det videre arbeidet. Foreldrene får tilbud om to utviklingssamtaler i året der barnets utvikling og trivsel er tema. I noen tilfeller er det flere samtaler mellom barnehagen og foreldrene. Personopplysninger blir behandlet i samsvar med personopplysningsloven. Det er to foreldremøter i året der barnehagens pedagogiske arbeid er tema.

5.1.1 Ivaretagelse av et godt psykososialt barnehagemiljø for alle barn

1. januar 2021 kom det en endring i barnehageloven. Den nye loven skal sørge for at alle barn får en trygg og god barnehagehverdag. Alle ansatte i Hagan barnehage har en plikt til å følge med på hvordan alle barna i barnehagen har det. De skal gripe inn hvis barn utsettes for krenkelser. Dette kan for eksempel være utestengning fra lek, plaging, mobbing, vold eller diskriminering. Barnehagen må ha gode rutiner for å følge med, og være til stede for barna.

Viktige områder er leke- og læringsmiljøet, samarbeidet barnehagen-hjemmet og folkehelsen.

Det nye kapittelet i barnehageloven medfører flere endringer for barnehageeiere, ansatte og barnehagemyndigheter.

- Det nye kapittel VIII i barnehageloven innfører nulltoleranse mot mobbing og andre krenkelser i barnehagen.
- Barnehagene har en aktivitetsplikt som krever at barnehagen følger med på hvordan barna har det, og undersøker og setter inn tiltak når personalet har mistanke om at ett eller flere barn ikke har det bra i barnehagen.
- Alle som arbeider i barnehagen får plikt til å melde fra til barnehagens styrer dersom de får mistanke om, eller kjennskap til, at et barn ikke har det trygt og godt i barnehagen.
- Det innføres skjerpet aktivitetsplikt dersom en ansatt krenker barn i barnehagen.
- Styrer er ansvarlig for at barnehagen håndterer og følger opp meldinger på en ansvarlig måte.
- Kommunen som barnehagemyndighet skal påse at barnehagene følger lovendringen gjennom godkjenning, veiledning og tilsyn.

5.1.2 FNs bærekraftsmål

- 12.8 Innen 2030 sikre at alle mennesker i hele verden har relevant informasjon om og forståelse av bærekraftig utvikling og et levesett som er i harmoni med naturen.
- 13.3 Styrke enkeltpersoners og institusjoners evne til å motvirke, tilpasse seg og redusere konsekvensene av klimaendringer og deres evne til tidlig varsling, samt styrke kunnskapen og bevisstgjøringen om dette.

Engasjerte og motiverte voksne som er gode rollemodeller, gir barna kunnskap og gode opplevelser i naturen. Vi ønsker at barna skal få en begynnende bevisstgjøring etter alder og modenhet, så de etter hvert kan forstå bærekraftig utvikling og klimaendringenes påvirkning på jordkloden.

Bærekraftig utvikling handler om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine. Barnehagen skal legge grunnlag for barnas evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Barna skal gjøre erfaringer med å gi omsorg og ta vare på omgivelsene og naturen.

5.2 Fagområdene

Barna skal få erfaring innenfor alle fagområdene. Fagområdene skal sees i sammenheng og barnet er innom flere på en dag. Personalet skal motivere, oppmuntre, være aktiv, tilrettelegge, synliggjøre, utforske, være god rollemodell, ha kunnskap om, lære, prate om og med, gi rom for støtte og berike. Bruke matematiske begreper, bruke bøker, spill, musikk, digitale verktøy, naturmateriale, leker og utstyr for å inspirere. Styrke barnas nysgjerrighet og interesse, stimulere og støtte barnas evne og utholdenhet i problemløsning. Formidle historier, utforske og undre seg over filosofiske spørsmål med barna. Gi barna en begynnende forståelse av seg selv, vennskap og samfunnet.

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

5.3 Helhetlig læringssyn

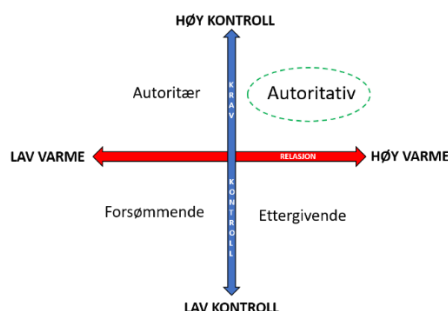
Å lære er aldri bare å tilegne seg kunnskap eller ferdigheter, men å gjøre det i forhold til noe eller noen. Det er som individ man lærer, som menneske i en relasjonell sammenheng. Det er med engasjement og vitebegjær at man opparbeider seg et kunnskapsmessig forhold til verden. Barnet lærer av erfaringer og tilbakemeldinger det får i møte med andre barn og voksne.

«Alle handlinger og avgjørelser som berører barnet, skal ha barnets beste som grunnleggende hensyn» (Grunnloven § 104 og Barnekonvensjonen art 3 nr 1)

Omsorg, trivsel, vennskap, lek og læring er viktig for at barna skal få erfaringer og utvikle seg.

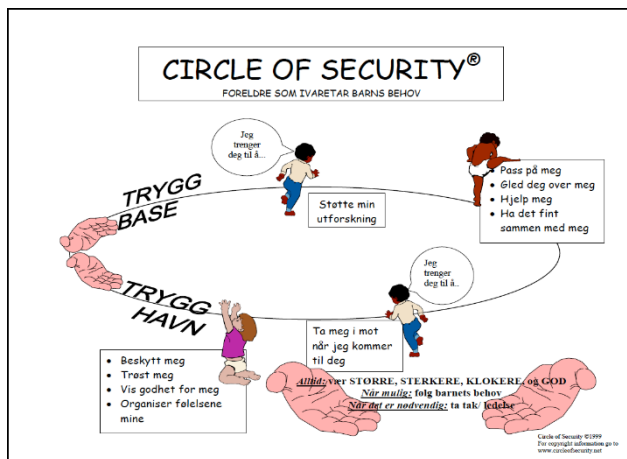
5.3.1 Omsorg

Barnet trenger omsorg og en trygg tilknytning for å trives og utvikle seg. Det er den voksne som har ansvar for relasjonens kvalitet. Gode, nære, som ser, forstår og ivaretar barnets behov er den viktigste egenskapen til ansatte i barnehagen. Den autoritative voksne er høy på varme og kontroll og kan ivareta barnet på en kjærlig og trygg måte. Det er viktig at den voksne har kompetanse om barnets utvikling og kan støtte barnet.

I barnehagen jobber vi for å være den autoritative voksne. Denne modellen er utgangspunkt for refleksjoner av egne holdninger og praksis i vurderingene. Barna skal oppleve at personalet er til stede for dem, med hele seg. Øyeblikk vi deler, hva vi retter oppmerksomheten mot og hva vi velger bort. Tilstedeværende voksne som er en trygg havn og som tilrettelegger for utforskning, lek og hvile. God omsorg skaper trygghet og trivsel, og bidrar til at barnet utvikler tillit til seg selv og andre. Å anerkjenne barn som subjekt betyr å møte den enkelte som et individ som kan forholde seg til seg selv, med rettigheter i forhold til egne tanker og følelser.

For å sikre en god og likeverdig tilvenningsprosess følger vi Kvalitetsplan for tilvenning i Lillestrøm kommune. Trygghetssirkelen (COS-Circle of security) er basert på tilknytningsteori. Trygghetssirkelen er en tilknytningsmodell som hjelper den voksne å se barnet innenfra og å forstå barnets signaler. Den synliggjør hvordan voksne kan være en trygg base og sikker havn i barnets utforskning og behov for beskyttelse.

5.3.2 Danning

Barn trenger å bli sett som den de er og de trenger hjelp til å finne strategier som gjør det enklere å være sånn. For eksempel ved å støtte og oppmuntre og rose et barn som synes det er vanskelig å si noe i samlingsstunden.

- Personalet skal tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse.
- Personalet skal utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler. For eksempel når et barn blir utestengt fra leken. Hva skjer, hvorfor, forslag til løsning, og tanker rundt det at alle kan gjøre feil og prøve på nytt.
- Personalet skal støtte barnas aktivitet og engasjement og deltakelse i fellesskapet.

Deltakelse i fellesskapet vil også kunne innebære å gjøre ting man ikke har lyst til eller synes er slitsomt. Det har ingen vondt av. Tvert imot er det en viktig del av både danning, sosial kompetanse og

livsmestring. For eksempel når noe trekker seg unna når det er ryddetid. Da kan de utfordres på hva de tenker de andre barna skal gjøre. Og hva skjer hvis ingen rydder.

Barna skal få støtte i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endring.

5.3.3 Lek

For å oppleve at barnehagen er et godt sted å være, må barna kjenne at de har fritt innpass i leken og bli ansett som en interessant lekepartner.

Leken er barnas primærområde for å uttrykke seg. Bearbeidelse av inntrykk, utprøving i trygge omgivelser, gjentakelser. Gjennom å utforske, prøve, feile og lære lykkes barna å finne løsninger. Barna lærer å forstå, tilpasse- og tilnærme seg og samarbeide med andre mennesker. Noe som er en krevende og svært komplisert prosess.

«Leken er spontan og frivillig, den er morsom, den krever et aktivt engasjement, den har ingen tydelige mål, den styres av indre motivasjon, den gir en følelse av kontroll» (Margareta Öhman 2012)

- Barn må leke! Lek har avgjørende betydning for barns trivsel, helse og utvikling.
- Og uansett barns alder er lek en nøkkel til barns læring.
- Behovet for og ønsket om tilhørighet er en av den sosiale lekens drivkrefter.

Den indirekte støtten handler om gode relasjoner mellom voksne og barn og om tilrettelegging av det fysiske miljøet. Den direkte støtten innebærer å støtte relasjoner mellom barna, å gjøre barna oppmerksomme på at de kan ha felles glede og nytte av hverandre, hjelpe barn til å sette ord på det det gjør og å sette ord på følelser, være en «høytaler» som gjentar det barna sier til andre, å hjelpe barna til å reagere adekvat på andres reaksjoner – som en slags tolk, å lære barn å vente og å lytte og hjelpe barn å komme inn i leken.

Lek kan betraktes som et symbolspråk med samme røtter som talespråket. Lekespråket kan være et alternativt kommunikasjonsmiddel. Barn kan i lek uttrykke seg klarere og mer omfattende, en de kan i ord. Leken utvikler seg ikke av seg selv. Jo mere man øver seg, jo bedre blir man.

Den som en gang har lært å leke, bærer evnen til å leke med seg hele livet.

5.3.4 Læring

Barns læring skjer gjennom sanser, følelser, undring, erfaringer og opplevelser.

- Barna trenger tiltro til egen læring - Læring er utforskende lek.
- Barna må vite at de lærer / at de kan/har lært.
- Barna må få en opplevelse av å lære.
- Barnet er skapt til å ha vilje til å lære.
- Alle barn vil lære.
- Å ha gode erfaringer med læring gir motivasjon.

I barnehagen har vi flere tilnærminger til læring.

- Ved å være oppmerksom på barnets interesse her og nå, kan man finne læringsmuligheter som stimulerer, anerkjenner barnets nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær.

- Strukturerte situasjoner kjennetegnes av at de ansatte legger til rette for barnas læring gjennom pedagogisk analyse og planlagte aktiviteter.
- I frileken lærer barna ved å observere, av hverandre, prøve, feile og lykkes.
- Erfarings-nær tilnærming til læring gjennom sansene og kroppen.
- Læring skjer først og fremst ved at språket bidrar til å forme våre måter å forstå verden på. Læring er et sosialt fenomen som skjer i en sosial situasjon, og både språk og sosiale forhold bidrar til å utforme kunnskapen.

5.3.5 Medvirkning

Barna skal kjenne at de voksne virkelig bryr seg om hva de tenker, alt de lurte på og hva de kanskje ønsker å lære mer om. Et prosjekt blir til eller tema vokser frem og kan vare alt fra en dag til flere måneder. Av og til kommer dette som følge av noe barna forteller om, hva personalet hører det snakkes om, eller som følge av en felles opplevelse de ansatte har gitt barna. På denne måten får barna oppleve voksne som virkelig lytter og genuint er interessert i hvem de er og hva de interesserer seg for.

Det dreier seg om å ha mulighet til – og å få lov til å påvirke sin hverdag. Barna vet at deres mening betyr noe og blir tatt på alvor, selv om det ikke nødvendigvis betyr at de kan bestemme alt.

(Figur 2.14 s 65 fra «Lek og læring i et nevroperspektiv» Charlotte Lunde og Per Brodal, 4 opplag 2024)

5.4 Satsningsområder i Hagan barnehage

Satsningsområder er ansatte som medvirker til god språkstimulering, tilrettelegger læringsmiljø som støtter trygghet, utvikling og inkluderende fellesskap, og bidrar med sang og musikk som en integrert del av hverdagsaktiviteter i barnehagen

5.4.1 Språk

Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen. Barna skal bruke språket for å uttrykke følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter.

Vi ønsker at alle barn skal ta i bruk alle uttrykksformer de har behov for. Til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap for å løse konflikter. Barna lærer ord og begreper i alle hverdagsaktiviteter, daglige lesestunder, og i samtaler og sanger.

Hagan barnehage ligger i et område med mange flerspråklige familier. Vi har egen språkpedagog som har språkgrupper med barna. For barna som trenger ekstra språkopplæring brukes Språkvekst, språkgrupper, dagsplaner, bruk av ASK bildekort.

Forskning viser at ordforrådet hos treåringer har nær sammenheng med leseferdigheter helt opp i ungdomsalderen. Dette tilsier at tidlig innsats i barnehagen og i hjemmet er viktig for senere lese- og skriveutvikling

5.4.2 Utvikle inspirerende leke- og læringsmiljø

Utvikle et inspirerende leke- og læringsmiljø for å styrke felleskapet og relasjonenes kvalitet. Leken er barnas primærområde for å uttrykke seg. Bearbeidelse av inntrykk, utprøving i trygge omgivelser, gjentakelser. Gjennom å utforske, prøve, feile og lykkes, lærer barna å finne løsninger, både alene og sammen med andre. Å lykkes gjennom samarbeid er viktig erfaring i barnets sosiale utvikling.

Personalet skal observere, være lydhør og oppdage barnas initiativ. Hjelp barna med oppstart og videreutvikling av leken. Gi ideer, tema, rekvisitter, roller og karakterer. Lek kan være fysisk kontaktlek (herjelek), regellek (spill og regelstyrte aktiviteter, bygg og konstruksjonslek (prosesslek) og dramatisk fantasilek (rollelek).

Lek og empati er nært forbundet. Forutsetningen for at det skal bli lek, det vil si samstemmighet, turtaking og gjensidighet, er svært lik evnen til å ta andres perspektiv. Når forhandlinger i og om leken flyter best, er barna medskapende deltakere. De signaliserer sin forståelse til hverandre på en måte som vekker positive følelser empatisens forutsetninger – å kunne lese og svare på et annet menneskes følelses- eller stemningsleie.

I forhandlinger i og om leken nærmer barnet seg andres perspektiv og forståelse.

I løpet av uken er barna også inndelt i aldersdelte grupper. Småbarna er en gruppe. På storebarna er det Marihøner, Gresshopper og Førskolegruppa. Da er det forskjellige aktiviteter tilpasset aldersgruppen. Grunnlaget for lese- og skriveferdigheter legges i barnehagealder gjennom god språkstimulering og utvikling av gode språkferdigheter. Regneferdigheter har betydning for livslang læring og for aktiv deltakelse i arbeids- og samfunnsliv. Utviklingen bygger på en god tallforståelse, gode telle ferdigheter og

Egenledelse - inndeling

- **Hvordan vi utnytter vår mentale kapasitet**

Planlegging
Organisering
Arbeidshukommelse

- **Hvordan vi er sammen med andre**

Igangsetting
Fleksibilitet
Selvregulering
Selv-monitorering

SLA 28. februar 2011

forståelse for grunnleggende begreper. Grunnlaget for utviklingen legges allerede i barnehagealder. Det er derfor viktig å se arbeidet i barnehage og skole i sammenheng. Førskolebarna blir kjent med uteområdet på skolen når de er i svømmehallen, og de har felles samlinger/turer med skolen. Samspill med andre barn er viktig for tilegnelse av sosial kompetanse. Samtidig bidrar vennskap til en følelse av deltakelse og fellesskap, som er viktig for utviklingen av positiv selvfølelse og trivsel. Mere detaljerte planer kommer på månedsplaner fra hver avdeling.

Å jobbe for å sikre lekeglede for alle barn er en av de viktigste oppgavene til barnehageansatte.

5.4.3 Sang og musikk som gode metodiske verktøy

Målet er at dans, sang og musikk skal bli en naturlig del av hverdagen. Det vil si at vi synger mye i lek, samlingsstund, og når vi vil skape fellesskap og glede.

Hvorfor er sang viktig?

Språk og læring: Sang gir rytme og gjentakelser styrker barnas ordforråd. Gjennom musikk lærer barna nye ord på en morsom og naturlig måte.

Inkludering og fellesskap: Når vi synger sammen opplever barna å være en del av et fellesskap. Musikk og rytme er et språk alle kan forstå – uavhengig av alder eller morsmål.

Kultur og tradisjon: Sang gir kjennskap til norske barnesanger og tradisjoner. Vi utforsker også sanger fra ulike kulturer, slik at flere barn kan kjenne seg igjen og bidra med sin bakgrunn.

Barnas utvikling: Sang og musikk gir glede, energi og mestringfølelse. Gjennom sanger og regler utvikler barna fantasi, motorikk, konsentrasjon og samarbeidsevner.

Vi synger altså ikke bare fordi det er gøy – men fordi det gir barna verdifull læring, fellesskap og utvikling. Sammen skal vi skape en barnehage som nynner og synger seg gjennom hverdagen.

Høsten 2025 ble vi en «Syngende barnehage», gjennom Musikk fra livets begynnelse.. Der kan vi hente inspirasjon, delta på nettkurs, og holde oss oppdatert. Det er en sangbank og et arbeidsverktøy vi vil bruke i hverdagen.

6 Barnas progresjon

Det lille barnets «prosjekt» er å skape mening og forutsigbarhet i en overveldende kompleks tilværelse. Drevet av en indre «motor» lærer de seg uten undervisning tallrike ferdigheter, etablerer vaner, erverver holdninger og verdier og tilegner seg kunnskap om verden og seg selv. De utforsker seg selv og verden i et stadig samspill med miljøet og andre mennesker. («Lek og læring i et nevroperspektiv» Charlotte Lunde og Per Brodal, 4 opplag 2024)

Barna i barnehagealder utvikler seg mye gjennom sansene. De prøver ut, erfarer og de prøver på nytt. De ser, lytter, smaker, lukter og føler gjennom sansene. Etter hvert som synet, balansen og motorikken utvikler seg og samarbeider, får barna mer og mer kontroll over kroppen sin. De lærer om størrelser ved å klatre på, krype inni, bevege seg rundt omkring for å opparbeide seg erfaring. De lærer seg å gå, springe, hoppe, danse, klatre, sitte, greier å stoppe før de kolliderer og å snu seg i fart.

De lytter og imiterer, språket kommer etter hvert, de lærer seg å synge, rime, kjenne rytme og tone. Det er forskjellige lukter/smaker til årstidene ute, snø lukter/smaker annerledes enn sand, og inne er det også mange spennende lukter/smaker som kobler seg sammen med andre erfaringer i hukommelsen.

Hjernen utvikler seg enormt mye for å lagre og bearbeide all den informasjonen den får inn gjennom sansene. Repetisjon er viktig for læring og læringsglede. Å få grunnleggende kunnskap som gir inspirasjon til språk, matematikk, kunst, oppfinnsomhet og filosofi er kjerneområder i barnehagehverdagen.

Både planlagte og spontane læringssituasjoner kjennetegnes av utforskning, samtaler og nye erfaringer, hvor barna deltar aktivt. Alle barn utvikler seg i sitt eget tempo. Med utgangspunkt i hvert enkelt barn, vil progresjon handle om hvilke muligheter, utfordringer og støtte barn får i de ulike prosessene.

Personalet skal oppdage, følge opp og utvide det barnet er opptatt av. Barnet utvikler seg når personalet tar utgangspunkt i, og bygger videre på, barnas interesser og opplevelser og lar dem få medvirke både praktisk og pedagogisk.

Personalet skal bidra til at barna får mestringsopplevelser og samtidig har noe å strekke seg etter.

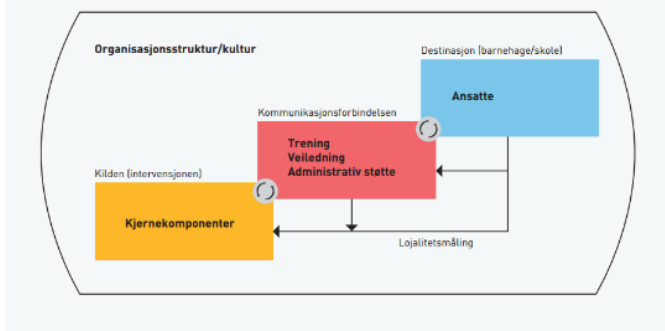
7 Barnehagens arbeid med endring, fagutvikling og implementering

Kommunale kvalitetsplaner for å sikre fagutvikling i barnehager følger en felles strategi.

- Kvalitetsplan for kvalitetssikring av omsorg- leke og læringsmiljøet i barnehagen.
- Kvalitetsplan for tilvenning i barnehagen
- Kvalitetsplan for barnehage og skole – Regning
- Kvalitetsplan for barnehage og skole -språk, lesing og skriving

I endrings og implementeringsarbeid bruker vi en modell av Fixsen m.fl.(2005). Modellen gir en oversikt over hvilke prosesser som må være til stede når nye planer, ideer, teorier eller aktiviteter skal implementeres.

Fig.1 Rammeverk for implementering. (Fixsen m.fl. 2005).

En kjernekomponent utgjør innholdet i endringen.

Vi fortsetter å implementere den autoritative voksenrollen, med fokus på å være høy på varme og kontroll.

Vi jobber etter Trygghetssirkelen, spesielt med nye barn, for å skape trygg tilknytning. Vi har en Cos-P autoriserte ansatte i barnehagen. Vi fortsetter å reflektere over voksenrollen ved bruk av Trygghetssirkelen.

Lillestrøm kommune har i sin oppvekststrategi visjonen

Sammen om en god oppvekst.

Inkludering av alle barn i fellesskapet er den viktigste oppgaven for barnehagene i Lillestrøm kommune, og barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger. Gode kompetanseutviklingstiltak som er forankret i forskning er en viktig del for å lykkes med arbeidet. I Lillestrøm kommune samarbeider barnehageeier tett med Pedagogisk-psykologisk avdeling (PPA) om kurs og nettverk for barnehagene. (fra Kompetansekatalogen Barnehage 2023-2024)

Barnehagen kartlegger ansattes kompetanse og lager kompetanseplaner som ivaretar samfunnsmandatet og motiverer ansatte til å ta videreutdanning og aktivt bruke kommunens kompetansekatalog.

Barnehagen er en viktig del av kommunens forebyggende arbeid og tidlig innsats, i dette arbeidet er Bedre tverrfaglig innsats (BTI) et viktig verktøy. Ansatte kjenner til og bruker BTI-plattformen ved bekymring for et barn. Barnehagen tilpasser det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger og alder.

- Styrke barnas begrepsapparat, selvfølelse, egenverd og respekt for identitet, kropp og grenser

Tidlig innsats for å forebygge seksuelle overgrep mot barn. Vi bruker SNAKKE-plattformen, som et verktøy, for at ansatte skal bli trygge på å samtale med barn om vanskelige temaer (RVTS). Og det digitale undervisningsopplegget «Mitt Valg» og «Jeg vet» i Salaby. Ett av de viktigste målene i dette arbeidet er å gi barna et språk, slik at de kan sette ord på det som er normalt-ikke normalt og hva som er ulovlig. Kunnskap om kropp, følelser og relasjoner er viktige forutsetninger for at barnet utvikler mestringskompetanse for egen helse, og legger grunnlag for en helsefremmende livsstil og valg senere i livet.

8 Vurdering og analyse av måloppnåelse

Små barn kan lære flere språk ganske uanstrengt hvis de lever i et flerspråklig miljø, Vi har flere forskjellige språk blant barna i barnehagen. Et godt morsmål gir et godt grunnlag for å tilegne seg det norske språket. En til en interaksjon og samtale er viktig. Barnet trenger at den voksne er interessert i å høre på dem. Ord barnet hører og setninger som blir fortalt brukes ofte inn i rolleleken. Språket er viktig i vennskap og lek. Barn som strever med språket, kan ofte bli misforstått eller selv misforstå. Å kunne uttrykke seg og samhandle i leken gir mestring på flere områder.

Godt foreldresamarbeid og medvirkning sammen med implementering av Kvalitetsplanen for omsorgsleke og læringsmiljøet bidrar til økt kompetanse og kvalitet i barnehagen. Ansatte observerer og reflekterer over egen praksis og hva som er god praksis og hva praksisen sannsynliggjør. Barnehagen er en lærende organisasjon og i stadig utvikling. Det kommer årlig nye barn og foreldre og alle er unike.

Kvalitetsplan for omsorgsleke og læringsmiljøet er godt implementert, og vil fortsatt brukes som et arbeidsverktøy av personalet.

Vi fortsetter med å skape gode opplevelser i naturen knyttet til FNs bærekraftsmål 12, 8 og 13.3. Dette er nå innarbeidet i rutinene våre.

At barn trives og er trygge er en grunnpilar for all utvikling. Dette er viktig i vårt arbeid med holdninger, verdier og kompetanseutvikling. Barnehagen har rutiner og opplæring for å ivareta det psykososiale barnehagemiljøet. Barnas trivsel og utvikling er tema og utgangspunkt for planlagte aktiviteter. Vi fortsetter å tilegne oss kunnskap om tidlig innsats og kunnskap om støttetjenestene.

Barnehagen er en lærende organisasjon hvor personalet øker sin kompetanse gjennom veiledning, kurs og oppdatering av fagkompetanse.

Alle ansatte kjenner til og bruker Bedre tverrfaglig innsats (BTI) plattformen ved bekymring for et barn. Vi bruker støttetjenester som PPA, helsestasjoner og Psykisk helse og familiestøtte ved behov.

Foreldreundersøkelsen januar 2026 viser at barnehagen scorer høyt på barnets trivsel og relasjonen mellom barn og voksne. Dette viser at fokuset vi har på relasjonsarbeid gir gode resultater. Dette året vil vi ha økt fokus på barnets medvirkning.

9 Kvalitetsutvikling og implementering

1. Gode rutiner for systematisk språkarbeid og kunnskap om barns språkutvikling 2. Implementering av Kvalitetsplanen for omsorg- leke og læringsmiljø 3. Sang og musikk som gode metodiske verktøy
1. Oppdragsbrev barnehageområdet Mål 2026/27: 1.1 Barnehagen har gode rutiner for systematisk språkarbeid og kunnskap om barns språkutvikling.
Tiltak 1.1.1 Dialogisk lesing, sang, rim og regler og språkutviklende samtaler. 1.1.2 En til en interaksjon for at barna bedre utvikler språket. 1.1.3 Bruk av dagstavle for å hjelpe barna med struktur og forutsigbarhet i løpet av dagen. 1.1.4 Systematisk språktiltak for barn som strever med språktilegnelse. 1.1.5 Personalet bruker kommunikasjons kort og tegn til tale for bedre forståelse og samspill.
2. Kvalitetsplanen for omsorg- leke og læringsmiljø Mål 2026/27: 2.1 Barnehagens fysiske og psykiske leke – og læringsmiljø skal bidra til inkluderende og inspirerende fellesskap. 2.2 Barnehagen har økt bevissthet og forståelse av den autoritative voksnes ansvar for relasjonskvaliteten.
Tiltak 2.1.1 Tilstedeværende voksne som tilrettelegger, inspirerer og støtter barnas lek- og læringsmiljø. 2.1.2 Pedagogisk analyse av leke- og læringsmiljøet med tiltak som bidrar til trygghet, utvikling og inkludering i fellesskapet. 2.1.3 Øke kunnskap om viktigheten av barnas frilek.
Tiltak: 2.2.1 Systematisk bruk av observasjon, praksisfortellinger, refleksjon og veiledning som øker relasjonskvaliteten 2.2.2 Etablere felles forståelse, holdninger og væremåte som gjenkjenner, forsterker og forplikter god praksis.
3 Sang og musikk som gode metodiske verktøy Mål 2026/2027: 3.1 Oppleve glede, tilhørighet, medvirkning og språkutvikling. 3.2 Sang og musikk skal bidra til et inkluderende omsorgs- lek og læringsmiljø der alle barn opplever deltakelse, fellesskap, trygghet og mestring. Uavhengig av forutsetninger, språk, kultur og bakgrunn. 3.3 Styrke tilknytning og emosjonell utvikling.
Tiltak: 3.1.1 Sang og musikk brukes aktivt hver dag 3.1.2 Barna medvirker i valg av sanger og musikalske aktiviteter. 3.1.3 Sang brukes som støtte for språk, lek, i relasjoner og ved tilvenning. 3.2.1 Musikk aktiviteter tilpasses, slik at alle barn kan delta og oppleve mestring. 3.2.2 Synge og hører på sanger fra forskjellige land. 3.2.3 Ramme inn aktiviteter og overganger med faste sanger. 3.3.1 Bli kjent med ulike følelser som musikken skaper. 3.3.2 Skape empati og gode relasjoner ved å danse og synge sammen, og dele følelser som musikken gir oss.

10 Overganger

I løpet av barnehagetiden er det tre store overganger som barna skal igjennom. Foreldre, de som kjenner barnet best, er barnets brobygger mellom hjem og barnehage. Foreldrenes tilstedeværelse i barnehagen den første tiden representerer trygghet for barnet og gjør det mulig for barnet gradvis å utforske nye relasjoner og det nye miljøet. Ansatte etablerer kontakt med barnet mens foreldrene er i barnehagen. Kjente ansatte er med barnet ved overgang til stor avdeling og på besøk til skolen.

10.1 Tilvenning av nye barn

Ved oppstart i barnehage følges «Kvalitetsplan for tilvenning i barnehagene i Lillestrøm kommune» av alle kommunale barnehager. Kvalitetsplanen er forankret i forskning om tilknytning og tilvenning, og basert på teori fra Trygghetssirkelen (COS-Circle of security) og Jåttåmodellen. Jåttåmodellen bygger på prinsipper fra Trygghetssirkelen. Det legges vekt på en foreldreaktiv tilnærming som innebærer at foresatte deltar i barnehagens hverdag og er til stede sammen med barnet i opptil fem dager. Ved at foresatte deltar i barnehageoppstart vil det bidra til at foresatte og barna blir trygge på personalet og hverdagen i barnehagen. Kvalitetsplanen viser til hvordan man oppnår kvalitet i tilvenningsperioden og hvilke hensyn man må ta ved ulik alder, overganger og behov.

10.2 Overgang mellom avdelinger

Flere ganger i løpet av våren og sommeren er barna som skal over til storavdeling, på besøk, sammen med en voksen fra sin avdeling, på den avdelingen de skal begynne på. Barna er forskjellige, og noen trenger lengere tid en andre. To uker før overgangen kommer en voksen fra stor avdeling for å etablere tilknytning til barna på småavdeling, og uka etter blir en voksen fra små med barna, og er med dem på storavdeling. Vi tilpasser besøkene så alle er trygge og kjente på ny avdeling.

10.3 Overgang fra barnehage til skole

Ved skolestart følges «Kvalitetsplan for overgang fra barnehagen til skole og SFO». Nærskolen er Sagdalen skole, de inviterer barna på besøk der de spiser og synger sammen med 1.klasse elevene. Vi har også deltatt på førskolesvømming gjennom Triton Lillestrøm svømme- og triatlonklubb. På turene blir barna kjent med skolen og uteområdet. På våren er det overgangssamtaler med foreldrene og pedagogisk leder. Pedagogisk leder og styrer har samtale med skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om barnet

11 Foreldresamarbeid

Barna er i barnehagen mellom 30 til 48 timer hver uke. Det er mye barna opplever, både hjemme og i barnehagen. Et godt samarbeid mellom foreldrene og personalet gjør at barnet får voksne rundt seg som sammen skaper en trygg og god hverdag.

Foreldre som søker plass har mulighet til å avtale besøk i barnehagen, før søknaden sendes. Når barnet har fått plass inviterer barnehagen til besøk for at barn, foreldre og personalet skal bli kjent med hverandre.

Barnehagens visjon: Samarbeid gjør oss bedre

Førstegangssamtalen: Skjer i løpet av de første dagene, bli kjent med barnet og hverandre, utveksle kontaktinformasjon, med barnets faste kontaktperson.

Alle barn/foreldre får en fast kontaktperson når de starter i barnehagen. Dette for å gjøre den første tiden trygg og forutsigbar. Når barn/foreldre er blitt mere kjent og trygg er det naturlig å ha kontakt med alle tre avdelingsansatte.

Bringe- og hentesituasjonen: Skjer to ganger om dagen, utveksle nødvendig informasjon som gjør dagen god for barnet.

Utviklingssamtalersamtaler: Barnehagen inviterer til samtale to ganger i året, noen ganger flere samtaler. Personlige samtaler om barnets utvikling og det vi ikke får tid/ro til å snakke om i garderoben. Foreldrene kan også ta initiativ til samtale med pedagogisk leder, som er førskolelærer og leder på avdelingen.

Vigilo: Kommunen bruker Vigilo, som skal gjøre det lettere å kommunisere mellom barnehage og foreldrene. Vigilo blir brukt til inn/ut-sjekk, å utgi planer, beskjeder, ferieregistrering, tillatelser, beskjeder fra foreldrene, som eksempel "kommer senere, ca kl 09.30" "er syk".

Mobiltelefon: Alle avdelinger har egne mobiltelefoner. Kan brukes til beskjeder via SMS.

Foreldremøter: To møter i året. Høstmøtet er både felles og avdelingsvis. Innholdet er kommunale og overordnede planer, praktisk informasjon og hvordan avdelingene jobber med barna. Innholdet i vårmøtet varierer fra år til år, kan være innholdet i prosjekter vi jobber med, kursing, samarbeid med andre barnehager. Nye foreldre inviteres til eget foreldremøte før oppstart.

Samarbeidsutvalget: Forelderådet velger to representanter og to varamedlemmer, som sammen med ansatte og eier skal ivareta samarbeidet mellom barnehagen og foreldrene. Er rådgivende, kontaktskape og samordnende organ for partene.

Forelderådet består av foreldre/foresatte til alle barna i barnehagen og har fast møtetid, timen før foreldremøtet på høsten. Forelderådet har ansvaret for juletreff, sommerfest og 17.mai.

12 Våre samarbeidspartnere

- Pedagogisk psykologisk avdeling (PPA)
- Helsestasjonen
- Logoped
- Ergoterapeut
- Fysioterapeut
- Skolene
- Andre barnehager
- Barneverntjenesten
- Psykisk helse og familiestøtte
- Tildeling barn- og unge
- Bedre tverrfaglig innsats (BTI)
- NAV
- Videregående skoler, universitet og høyskoler

Når det gjelder enkeltbarn skjer henvisning til hjelpeinstanser i samarbeid med foreldrene/foresatte.

13 Kalender

- 2026-2027 Barnehaugen har stengt alle helligdager – Månedspanene inneholder flere datoer.

Måned:	Dato:	Aktivitet:	
August	14/8-2026	Planleggingsdag Tilvenning nye barn	Barnehaugen er stengt
September	Uke 38: 14.-18. 15	Brannvern uke Foreldremøte	
Oktober	Uke 40: 28.-2. 24. Uke 44: 29. og 30.	Høstferie skolen FN-dagen. Planleggingsdager	Barnehaugen er stengt
November			
Desember	13. (feirer 14.) 16 24-26. 31.	Lucia Nissefest Juleaften, 1. og 2. juledag Nyttårsaften	Barnehaugen stengt Barnehaugen stengt
Januar-27	01.2027 04. 10. søndag	1. nyttårsdag Planleggingsdag Juletreff, Fau	Barnehaugen er stengt Barnehaugen er stengt
Februar	06. (feires 5.) Uke 8: 22-26. 12.	Samefolkets dag Vinterferie skolen Karneval	
Mars	Uke 9: 1.-5. 25.-29. 22.-29.	Morsmålsuke Barnehagedagen Påske helligdager Påskeferie skolen	Barnehaugen er stengt
April	21.	Aktivitetsdag Foreldremøte	
Mai	6. 7. 11. Uke 19 17.	Kristi Himmelfartsdag Planleggingsdag Dugnad Rusken 17.mai og 2. pinsedag	Barnehaugen er stengt Barnehaugen er stengt Barnehaugen er stengt
Juni	2. 10.	Avslutning for førskolegruppa Sommerfest	
Juli	Uke 28-29. 21.- 01.06-30.09.	Sommerstengt barnehaugen Sommerferie skolen Hovedferieperiode for barne- hagene, ifølge Vedtektene	Barnehagene er stengt. 3 uker ferie i løpet av perioden
August	13.08.27	Planleggingsdag	Barnehaugen er stengt

14 Kontaktinformasjon

Mobil:

951 09 705 Styrrer Hilde Alvilde Abrahamsen
hiab01@lillestrom.kommune.no

954 09 414 Prestekrage
954 24 577 Smørblomst
954 15 541 Blåkløkke
954 27 869 Rødkløver

Telefon:

63 81 51 15 Hagan barnehage,
Hagaveien 21, 1467 Strømmen

15 Kildehenvisning/bakgrunnsdokumenter

Lov m barnehager: <https://lovdata.no/dokument/NLO/lov/1995-05-05-19>

Forskrifter: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan-for-barnehagen/>

Lenker til aktuelle hjemmesider: <https://www.lillestrom.kommune.no/barnehage/>

- Kvalitetsplan for tilvenning
- Kvalitetsplan for omsorg, leke og læringsmiljø
- Kvalitetsplan skole og barnehage. Språk, lesing og skriving
- Språkvekst
- Kvalitetsplan barnehage skole. Overgang fra barnehage til skole og SFO
- Vedtekter

Veileder fra kunnskapsdepartementet:

<https://www.regjeringen.no/no/tema/familie-og-barn/barnehager/id1029/>

Veileder fra utdanningsdirektoratet:

<https://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/barnehage/rundskriv-og-veiledere/>

